

Departament Współpracy
z Polonią i Polakami za Granicą

Informator

na temat instytucji dysponujących środkami na współpracę z Polonią
i wsparcie Polaków za granicą

Senat

W Senacie działa **Komisja ds. Emigracji i łączności z Polakami za Granicą**. Przedmiotem działania komisji są: opieka nad Polonią i Polakami za granicą, migracja obywateli polskich, w szczególności do państw członkowskich Unii Europejskiej, więzi z krajem Polaków i osób polskiego pochodzenia zamieszkałych za granicą i ich sytuacja prawna, inicjowanie i koordynacja współpracy środowisk polonijnych, ochrona dziedzictwa polskiej kultury i historii za granicą;

W okresie międzywojennym Marszałek Senatu RP był patronem honorowym, a po 1990 r. mecenasem inicjatyw na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Począwszy od 1990 r. na mocy kolejnych ustaw budżetowych do dyspozycji Senatu RP przekazywano środki na realizację celów polityki polonijnej (przeciętnie ok. 40% całej kwoty na finansowanie Polonii, reszta była rozproszona między resorty). W latach 2012 – 2015 tymi środkami zarządzało MSZ, w latach 2016 - 2019 ponownie Senat, z kolei w latach 2020 - 2024 Pełnomocnik Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W 2024 r. podjęto decyzję o przekazaniu tych środków ponownie do MSZ i Senatu, a Marszałek Senatu ogłosiła konkurs ofert na realizację zadań publicznych „Senat – Polonia 2024”.

Obecnie głównymi kierunkami działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą są: aktywizacja młodego pokolenia Polaków mieszkających za granicą; wzmacnianie pozycji środowisk polskich i polonijnych w krajach zamieszkania i rozwój struktur polonijnych; działania na rzecz Polaków na Wschodzie; edukacja polonijna; kultura i promocja Polski oraz zachowanie polskiego dziedzictwa kulturowego i historycznego za granicą. Składane w konkursie oferty zadań musiały wpisać się w jeden ze wskazanych kierunków działań¹.

Oferty realizacji zadania mogą składać wyłącznie podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), zarejestrowane w Polsce. Dopuszcza się realizację części zadania przez partnera – organizację/środowisko polonijne lub polskie – o ile przewidziano to w ofercie.

Informacje nt. aktualnych konkursów ogłaszanych przez Senat dostępne są na stronie internetowej <https://www.senat.gov.pl/polonia/senat-dla-polonii/>

¹ Ostateczny zakres przedmiotowy konkursów dotacyjnych na działalność polonijną uzależniony jest od finalnych zapisów w ustawie budżetowej na 2025 r.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ)

Na mocy Ustawy o działach administracji rządowej z 1997 r. MSZ jest właściwe do spraw współpracy z Polonią i Polakami za granicą. Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ (DWPPG) odpowiada za kształtowanie, realizację i koordynację współpracy z Polonią i Polakami za granicą, w tym organizację konkursów i realizowanie umów dotacyjnych na działalność polonijną oraz infrastrukturę polonijną, a także nadzór nad działalnością placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych w zakresie ich aktywności własnej służącej wspieraniu Polonii i Polaków za granicą.

Dotacje na działalność polonijną

Środki finansowe na rzecz Polonii i Polaków za granicą służą wsparciu funkcjonowania organizacji polonijnych, w tym rozwijaniu struktur i mediów polonijnych. Celem jest wzmocnienie pozycji środowisk polonijnych poprzez zapewnienie stabilności ich funkcjonowania (siedziby, biura, itd.), a także podnoszenie efektywności ich działania, wzrost aktywności w życiu publicznym w krajach zamieszkania oraz popularyzowanie wiedzy o przysługujących im prawach. Dofinansowanie w obszarze mediów (wydawanych tak w języku polskim, jak i języku kraju urzędowania) ma służyć m.in. dokumentowaniu działalności Polonii i Polaków mieszkających za granicą, budowaniu sieci kontaktów środowisk polonijnych, popularyzowaniu polskiej historii, kultury, czy wreszcie informowaniu o bieżących wydarzeniach związanych z Polską. Dla zapewnienia stabilizacji umowy dotacyjne realizowane są w trybie wieloletnim (ich finalizacja przewidziana jest w 2026 r.).

Na wsparcie budżetowe mogą liczyć także organizatorzy wydarzeń o charakterze polonijnym w Polsce i na świecie. Zasadniczym celem jest integracja środowisk polonijnych oraz aktywizacja w środowiskach lokalnych. Warto w tym miejscu podkreślić, że każdy Polak za granicą jest pierwszym ambasadorem polskości w swoim środowisku – liczymy więc, że będzie też angażował się na rzecz promocji kraju pochodzenia i budowy propolskiego lobby w swoim środowisku. Realizowane ze środków MSZ projekty mają też upowszechniać wiedzę i umiejętności służące budowaniu dobrego wizerunku Polski.

Odrębnym elementem jest pomoc charytatywna dla potrzebujących Polaków za granicą. MSZ wspiera organizację akcji pomocowych, tj. wsparcia rzeczowego lub medycznego oraz zapomóg, przeznaczonych na zakup leków i sprzętu medycznego, artykułów pielęgnacyjnych i higienicznych, przekazywanych za pośrednictwem organizacji polskich za granicą indywidualnym osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Projekty do zrealizowania wyłaniane są w drodze konkursów dotacyjnych DWPPG. Zgodnie z polskim prawem o dotacje mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i podmioty kościelne zarejestrowane w Polsce.

W 2024 roku DWPPG zorganizował również konkurs na realizację projektów w formie tzw. regrantingu, czyli z wykorzystaniem narzędzia polegającego na wyborze pozarządowego operatora, który będzie wspierał ze środków dotacji oddolne inicjatywy na poziomie lokalnym.

W 2025 roku, zgodnie z zapowiedzią Ministra Spraw Zagranicznych z exposé polonijnego, w ramach środków dotacyjnych na działania polonijne resort dyplomacji planuje skoncentrować się na dwóch obszarach: 1) we współpracy z partnerami biznesowymi chcemy umożliwić młodym przedstawicielom Polonii odbywanie staży zawodowych połączonych z nauką języka polskiego, które pozwoliłyby nie tylko lepiej poznać Polskę, ale być może stać

się zachętą do powrotu i osiedlania na stałe oraz 2) kształtowanie postaw obywatelskich wśród środowisk polonijnych poprzez projekty z zakresu edukacji obywatelskiej².

Dotacje infrastrukturalne

Jednym z kluczowych działań podejmowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych na rzecz Polonii i Polaków na całym świecie jest dotacyjny system wsparcia finansowego organizacji polonijnych na budowę lub modernizację nieruchomości, której właścicielem lub wieloletnim użytkownikiem jest instytucja lub organizacja polonijna działająca poza granicami kraju, w szczególności wykorzystująca taki obiekt na cele edukacyjne (nauczanie języka polskiego jako ojczystego lub obcego).

Postępowania dotacyjne prowadzone są w oparciu o Ustawę o finansach publicznych oraz Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Model dofinansowania zależy od następujących kategorii projektów:

Projekty priorytetowe realizowane są w tych miejscach, gdzie zamieszkują duże i aktywne grupy osób polskiego pochodzenia. Procedura konkursowa, realizowana w oparciu o przyjęty regulamin, służy wyłonieniu operatora zadania, a minimalna wysokość dofinansowania wynosi 100 tys. PLN. MSZ nie wymaga wkładu własnego (wyjątek stanowią inwestycje wspierane przez władze/instytucje państwa zamieszkiwania Polonii). Projekt może być realizowany w okresie do 3 lat. Wymogiem dofinansowania jest zagwarantowanie na etapie składania oferty trwałości wykorzystania obiektu infrastruktury na cele działalności polonijnej przez co najmniej 15 lat po zakończeniu projektu.

Projekty dowolne mogą dotyczyć innych istotnych kierunków działania danego środowiska polskiego za granicą. Minimalna wysokość dofinansowania wynosi 50 tys. PLN, a maksymalna wysokość dofinansowania wynosi 700 tys. PLN. Projekty dowolne są zawsze jednoroczne, a obowiązkowy wkład własny to min. 10%. Wymogiem dofinansowania jest zagwarantowanie na etapie składania oferty trwałości wykorzystania obiektu infrastruktury na cele działalności polonijnej przez co najmniej 7 lat po zakończeniu projektu.

Kluczowe założenia dofinansowania infrastruktury polonijnej:

po stronie MSZ

- finansowanie zadań w oparciu o bieżącą weryfikację aktywności środowisk polonijnych i potrzeb inwestycyjnych dotyczących posiadanych przez nie nieruchomości;
- finansowanie zadań, gdy nie jest możliwe ich sfinansowanie przez środowiska polonijne lub właściwe instytucje państwa zamieszkania lub samo środowisko polonijne albo ilekroć państwo zamieszkania wyłożyło na dany cel istotne środki, jednak niewystarczające na pełną realizację zadania;
- finansowanie zadań, które w znacznym stopniu zostały sfinansowane ze źródeł polonijnych lub lokalnych, a niewielki udział finansowy państwa polskiego stanowić będzie wyraz wsparcia dla ważnej inicjatywy polonijnej;

² Ostateczny zakres przedmiotowy konkursów dotacyjnych na działalność polonijną uzależniony jest od finalnych zapisów w ustawie budżetowej na 2025 r.

po stronie organizacji/institucji polonijnych:

- właściwe określenie docelowego beneficjenta, tj. społeczności polskiej lub polonijnej oraz innych zainteresowanych Polską;
- udokumentowanie formy własności i okresu dysponowania nieruchomością;
- posiadanie dokumentacji zabezpieczającej gwarancję wykorzystywania obiektu na cele polonijne po jego budowie/remoncie.

Nie jest możliwe dofinansowanie obiektów infrastruktury polonijnej:

- których tytuł własności lub tytuł do ich wykorzystania przez organizację polonijną jest niewystarczający albo brak takiego tytułu;
- w zakresie pokrycia kosztów utrzymania nieruchomości (dotacja na ten cel może być udzielona z odrębnej puli środków polonijnych).

Aby ubiegać się o dofinansowanie na realizację ze środków konkursowych, podmioty polonijne powinny:

- nawiązać współpracę z podmiotami pozarządowymi z siedzibą w RP, które na podstawie deklaracji współpracy obu organizacji mogą w ich imieniu złożyć ofertę w konkursie Ministra Spraw Zagranicznych;
- nawiązać współpracę z właściwą terytorialnie placówką dyplomatyczną, która będzie przekazywała stosowne informacje na temat ogólnych zasad konkursów MSZ oraz wykaz organizacji pozarządowych z RP realizujących cele polonijne zawierający dane kontaktowe.

MSZ ogłasza procedurę konkursową w oparciu o obowiązujące w Polsce przepisy z zakresu działalności pożytku publicznego oraz finansów publicznych, zgodnie z którymi o dotację mogą ubiegać się zarejestrowane w Polsce organizacje pozarządowe zaangażowane na rzecz wsparcia Polonii i Polaków na całym świecie.

Polskie organizacje pozarządowe na podstawie porozumienia o współpracy z podmiotem polonijnym składają ofertę na realizację zadania do MSZ. Komisja konkursowa opiniuje oferty na zadania infrastrukturalne dotyczące nieruchomości polonijnych.

W przypadku pozytywnej decyzji o przyznaniu dofinansowania polskie organizacje pozarządowe zawierają z MSZ umowę dotacji i otrzymują środki na realizację inwestycji. W procesie realizacji zadania, pełnią rolę administracyjną i koordynacyjną. Przekazują środki finansowe lokalnemu partnerowi, który dysponuje daną nieruchomością. Na bieżąco monitorują wdrażanie projektu. Sporządzają i przedkładają do MSZ sprawozdania częściowe i sprawozdanie końcowe z jego realizacji.

Organizacje/institucje polonijne bezpośrednio odpowiadają za realizację zadania, którego są beneficjentem. Przygotowują niezbędną dokumentację na temat własności nieruchomości, kosztorys inwestycji oraz zakres planowanych prac. Odpowiadają za wyłonienie wykonawcy prac budowlanych/remontowych w drodze właściwego postępowania. Sprawują bieżący nadzór nad prowadzonymi pracami zgodnie z harmonogramem i umową partnerską zawartą z organizacją pozarządową. Przekazują niezbędną dokumentację finansowo-księgową w zakresie poniesionych kosztów/wydatków. Składają sprawozdania z realizacji zadania na zasadach określonych w umowie partnerskiej.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN)

MKiDN chroni polskie dziedzictwo kulturowe za granicą, w szczególności zapewniając opiekę nad zabytkami i miejscami pamięci narodowej (w tym grobami i cmentarzami wojennymi polskich formacji wojskowych oraz cywilnych obywateli RP, pomnikami zagłady i ich strefami ochronnymi). Wspiera instytucje zrzeszone w Stałej Konferencji Polskich Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Ponadto umożliwiania osobom polskiego pochodzenia odbycie studiów na polskich uczelniach artystycznych.

Programy grantowe MKiDN przeznaczone są na ochronę dziedzictwa kulturowego oraz miejsc pamięci za granicą:

- Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą,
- Miejsca Pamięci Narodowej za Granicą,
- Wspieranie Archiwów, Bibliotek i Muzeów poza Krajem.

Wspomagającą rolę w zachowaniu materialnego oraz duchowego dziedzictwa odgrywa - powołany w 2017 r. jako wyspecjalizowana państwowa instytucja kultury - **Narodowy Instytut Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA**. Do jego zadań należy prowadzenie projektów o charakterze konserwatorskim, naukowo-badawczym, edukacyjnym i popularyzatorskim. Instrumentem są programy dotacyjne "Polskie dziedzictwo kulturowe za granicą wolontariat". Programy obejmują działania związane z ochroną i rewaloryzacją spuścizny kulturowej powstałej na emigracji. Eksperti z Instytutu Polonika realizują działania np. związane z konserwacją nagrobków oraz prowadzą działalność dydaktyczno-naukową.

O ww. środki mogą ubiegać się jedynie podmioty prawa polskiego. Jedynym wyjątkiem jest program „Wspieranie Archiwów, Bibliotek i Muzeów poza Krajem”, który jest skierowany do instytucji emigracyjnych.

Szczegółowe informacje na temat aktualnych programów dostępne są na stronie internetowej

<https://rogrant.mkidn.gov.pl/>

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW)

MNiSW nadzoruje **Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA)**, której niektóre działania skierowane są do osób polskiego pochodzenia za granicą.

NAWA powstała w 2017 r. w wyniku przekształcenia sprawującego poprzednio podobne funkcje Biura Uznanalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej podległego ministrowi właściwemu do nauki i szkolnictwa wyższego. Jej działania koncentrują się głównie na następujących działaniach:

1. Podnoszenie poziomu wykształcenia młodych osób polskiego pochodzenia poprzez umożliwienie im podjęcia kształcenia w polskich uczelniach, w tym również w kursie przygotowującym do podjęcia studiów w języku polskim:

- Anders NAWA - Program stypendialny dla Polonii im. gen. Wł. Andersa.
- Kursy przygotowawcze do podjęcia studiów w Polsce dla stypendystów programów stypendialnych NAWA.

Realizowany przez NAWA program stypendialny dla Polonii i Polaków za granicą (Program stypendialny im. Gen. Wł. Andersa – <https://nawa.gov.pl/nawa/aktualnosci/nabor-wnioskow-do-programu-anders-nawa-otwarty>) jest skierowany do cudzoziemców polskiego pochodzenia z następujących krajów: Białoruś, Ukraina, Bułgaria, Czechy, Chorwacja, Macedonia, Mołdawia, Litwa, Łotwa, Estonia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Węgry, Albania, Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Rosja, Uzbekistan, Tadżykistan, Turkmenistan, a także z krajów Ameryki Łacińskiej i Afryki. Program umożliwia młodzieży polskiego pochodzenia (narodowości polskiej) i posiadaczom Karty Polaka odbycie studiów wyższych w Polsce oraz poprawę znajomości języka polskiego i poziomu kwalifikacji. Oferuje możliwość odbycia studiów wyższych w języku polskim w uczelniach podległych MNiSW (poza kierunkami filologicznymi, z wyjątkiem filologii polskiej), Ministerstwu Zdrowia (kierunki medyczne) i Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego (kierunki artystyczne) oraz comiesięczne stypendium Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na pokrycie kosztów utrzymania. Opisany program stypendialny jest jednym z wielu dostępnych. Wszystkie programy można znaleźć na stronie internetowej <https://nawa.gov.pl/>

O udział w Programie im. gen. Andersa - NAWA mogą ubiegać się osoby polskiego pochodzenia (narodowości polskiej) i posiadacze Karty Polaka, a od roku 2021 również osoby posiadające więcej niż jedno obywatelstwo (polskie i obce, które obowiązek szkolny realizowały poza Polską), które:

- w przypadku studiów I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich - maksymalnie dwa lata wcześniej zdały egzamin maturalny,
- w przypadku studiów II stopnia - maksymalnie dwa lata wcześniej ukończyły studia I stopnia.

Studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie mogą być poprzedzone rocznym kursem przygotowawczym do studiów w Polsce (również na warunkach stypendialnych).

NAWA prowadzi rekrutację na stypendia polonijne w trybie online. Pełny wykaz kierunków, poziomów kształcenia, uzyskiwanych tytułów zawodowych, form kształcenia i uczelni prowadzących dany kierunek studiów znajduje się na stronie internetowej www.polon.nauka.gov.pl

2. Wspieranie powrotów do kraju naukowców polskiego pochodzenia oraz podejmowanie przez nich zatrudnienia w polskich uczelniach lub jednostkach naukowych (program Polskie Powroty NAWA).

3. Wspieranie przyjazdów do polskich uczelni i instytutów naukowych oraz badawczych naukowców z zagranicy posiadających m.in. stopień naukowy doktora (program Ulam NAWA – część dotycząca polskich naukowców na stałe pracujących poza Polską).

4. Organizowanie letnich kursów języka polskiego i kultury polskiej dla cudzoziemców, w tym także osób posiadających polskie pochodzenie (program Letnie kursy NAWA).

5. Wspieranie nauczania języka polskiego cudzoziemców na kierunkach polonistycznych w Polsce (program Polonista NAWA).

6. Wspieranie nauczania języka polskiego (polonistyk i lektoratów języka polskiego) w zagranicznych ośrodkach akademickich (program Lektorzy NAWA)

7. Promocja języka polskiego powiązanego z elementami historii i kultury Polski (program Promocja języka polskiego NAWA)

9. Zapewnienie funkcjonowania państwowego systemu poświadczania znajomości języka polskiego jako obcego (certyfikacja języka polskiego jako obcego).

Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN)

MEN wykonując zadania opisane w ustawie - *Prawo oświatowe* realizuje także cele oświatowe ważne dla Polonii i Polaków za granicą. Wspiera nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą wśród Polonii i Polaków za granicą oraz dzieci pracowników migrujących. MEN zaangażowane jest w zawieranie oraz nadzór nad wykonaniem umów o współpracy w dziedzinie oświaty; w niektórych z nich znajdują się zapisy dot. oświaty polonijnej.

MEN prowadzi także konkurs otwarty na realizację zadań wspomagających nauczanie języka polskiego i w języku polskim. Konkurs obejmuje m.in. takie zadania:

- organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących języka polskiego i w języku polskim w szkołach organizacji Polaków oraz szkołach w systemach oświaty innych państw;
- organizowanie obozów edukacyjnych dla młodzieży polonijnej;
- organizowanie współpracy szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw i prowadzonych przez organizacje społeczne Polaków ze szkołami w Polsce.

O dotacje w konkursie mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego i szkoły wyższe, które posiadają doświadczenie w realizacji zadań w tym obszarze.

Zadania związane z polonijną działalnością oświatową w centrali MEN realizuje Departament Współpracy Międzynarodowej.

Inne, bardzo istotne działania w sferze polonijnej prowadzi **Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG)**, podległy Ministrowi Edukacji.

Najważniejsze sfery działania ORPEG:

- kierowanie nauczycieli z Polski do pracy w środowiskach polskich i polonijnych za granicą;
- organizowanie doskonalenia zawodowego dla nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą;
- nadzorowanie i finansowanie Szkół Polskich przy Ambasadach RP (dawniej - Szkolne Punkty Konsultacyjne przy placówkach dyplomatycznych RP);
- wyposażanie różnego typu szkół polonijnych za granicą w niezbędne podręczniki i pomoce dydaktyczne; w tym zakresie realizowane są wnioski szkół zarejestrowanych w bazie danych ORPEG oraz posiadające akceptację polskich służb konsularnych;
- prowadzenie bazy punktów nauczania j. polskiego za granicą prowadzonych przez organizacje polonijne;
- zarządzanie platformami edukacyjnymi na zagranicę - kształcenie na odległość; jest to bezpłatna forma nauczania, przeznaczona dla obywateli RP, zapewniająca kontakt z polskimi nauczycielami w czasie rzeczywistym.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: <https://www.orpeg.pl/>

Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego (IRJP)

Głównym celem działalności **IRJP** jest wszechstronne wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą. Do jego zadań należą:

- wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego jako ojczystego oraz promocji języka polskiego jako ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą;
- utrzymywanie szkół polonijnych i polskich poza granicami kraju;
- działania i wydarzenia skierowane do uczniów szkół i przedszkoli organizowane przez szkoły polonijne i polskie, organizacje oświatowe – służące rozszerzeniu zasięgu działalności placówek oświatowych oraz podniesieniu ich atrakcyjności, np. konkursy i warsztaty dla uczniów;
- wzmacnianie współpracy między Polonią i Polakami za granicą a podmiotami polskimi i zagranicznymi, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki;
- wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego;
- upowszechnianie języka polskiego jako obcego;
- współpraca ze szkołami, uczelniami, instytucjami publicznymi, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami i innymi podmiotami działającymi w Polsce i za granicą na rzecz rozwoju języka polskiego za granicą;
- organizowanie kolonii i innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży polonijnej w Polsce i za granicą (pod warunkiem, że uczestnikami pobytów są uczniowie szkół polonijnych i polskich za granicą).

IRJP może ustanawiać i finansować stypendia. Mogą je otrzymać osoby zaangażowane w podtrzymywanie polskiej tożsamości narodowej oraz więzi z ojczyzną lub osoby zaangażowane w działania upowszechniające naukę języka polskiego.

IRJP ogłasza otwarte konkursy ofert i nabory ofert w trybie ciągłym. Zgodnie z obowiązującym prawem, bezpośrednio finansowanie otrzymać mogą organizacje pożytku publicznego zarejestrowane na terenie RP. Natomiast skala działalności tych organizacji nie jest ograniczona terytorialnie. Organizacje zarejestrowane poza granicami RP mogą brać udział w konkursach i naborach, przy udziale organizacji krajowych (tzw. operatorów).

Szczegóły dostępne są na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/irjp>, natomiast na podstronach poszczególnych konkursów i naborów znajdują się regulaminy i wymagana dokumentacja.

Instytut Pamięci Narodowej (IPN)

IPN dysponuje środkami z przeznaczeniem na współpracę z Polonią i Polakami za granicą, w tym m.in. w ramach kompetencji na:

- organizację konferencji naukowych międzynarodowych, dyskusji historycznych związanych z prezentacją publikacji wydawniczych IPN oraz prezentowanie wystaw;
- kampanie edukacyjno-informacyjne;
- wysyłkę materiałów edukacyjnych (książki, broszury, itp.);
- reagowanie na dyfamacje godzące w dobre imię Polski i Narodu Polskiego w przestrzeni publicznej;

- organizację wydarzeń o zasięgu zagranicznym;
- wykonywanie niezbędnych tłumaczeń;
- współpracę z Polonią i Polakami w instytucjach takich jak: Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce, Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Fundacja Kościuszkowska w Ameryce, Polski Instytut Naukowy w Kanadzie, Fundacja Jana Pawła II w Rzymie, Studium Polski Podziemnej w Londynie, Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Toronto.

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, **Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu** realizuje m.in.:

- prowadzenie ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski;
- podejmowanie działań dotyczących opieki nad grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, w szczególności poprzez dofinansowanie zadań związanych z opieką nad tymi grobami;
- udzielanie dotacji celowych oraz przyznawaniem świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów sprawowanej opieki nad grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski.

Szczegóły dostępne są na stronie internetowej: <https://ipn.gov.pl/>

Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (UDSKiOR)

UDSKiOR dysponuje środkami przeznaczonymi na:

- utrzymanie współpracy z organizacjami zrzeszającymi polskich kombatantów i ofiary totalitaryzmów;
- pomoc materialną na rzecz kombatantów i innych osób uprawnionych mieszkających na terenie Polski jak i poza jej granicami;
- wspomaganie emigracji w realizacji programów upamiętniających udział Polaków w walce o niepodległość oraz represje ofiar II wojny światowej i okresu powojennego;
- inicjowanie działalności informacyjnej i wydawniczej poświęconej walkom o niepodległość oraz dokumentującej życie organizacyjne i potrzeby środowisk kombatanckich za granicą;
- odznaczenia honorowe.

Szczegóły dostępne są na stronie internetowej: <https://www.kombatanci.gov.pl/>

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (NDAP) oraz Biblioteka Narodowa (BN)

NDAP oraz **BN** w ramach swoich kompetencji realizują projekty na rzecz ochrony i upowszechniania zbiorów archiwalnych i bibliotecznych polskich instytucji emigracyjnych. Mimo że powyższe projekty realizowane są w ramach programów grantowych przyznawanych polskim podmiotom, często prowadzone są we współpracy z instytucjami polonijnymi.

Szczegóły dostępne są na stronach internetowych obu instytucji: <https://archiwa.gov.pl> oraz <https://www.bn.org.pl>.

Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF)

PISF udziela wsparcia poprzez dofinansowywanie projektów filmowych, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne.

Szczegóły są dostępne na stronie internetowej: <https://pisf.pl/dotacie-informacie/>

Muzeum Historii Polski (MHP)

MHP prowadzi program grantowy „Patriotyzm Jutra”, którego celem jest upowszechnianie wiedzy historycznej i wspieranie inicjatyw angażujących społeczność w działania poświęcone pielęgnowaniu i promowaniu lokalnego dziedzictwa polskiego i kultury.

Szczegóły są dostępne na stronie internetowej: <https://muzhp.pl/patriotyzm-jutra/o-programie>